

Název habilitační práce:

Poruchy vyprázdňovania a funkčnosť anorekta po laparoskopickej nízkej resekcii rekta.

Autor práce: MUDr. Peter Ihnát Ph.D.

Lekárska fakulta, Univerzita Komenského v Bratislavě

Oponent: MUDr. Jiří Gatěk Ph.D, Nemocnice Atlas Zlín a.s., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Habilitační práce vznikla na Chirurgické klinice Fakultní nemocnice Ostrava a obsahuje 136 stran textu, který zahrnuje 9 obrázků, 22 grafů, 14 tabulek a 5 příloh. V seznamu použité literatury je uvedeno 219 citací, které se vztahují k předmětu výzkumu. Soubor citací zahrnuje významné práce, které mají vztah k objektu výzkumu a texty jsou aktuální. Seznam také obsahuje vlastní práce, které byly publikovány ve významných časopisech s vysokým impakt faktorem, což svědčí o dlouhodobém zájmu o funkční poruchy po operacích na rektu autora. Text habilitační práce je přehledně rozdělen do deseti částí s dalšími podkapitolami a doplněn závěrem. Technická, jazyková a stylistická úroveň zpracování je na vysoké úrovni s minimálním množstvím překlepů.

Cíl výzkumného projektu:

Cílem habilitační práce bylo definovat poruchy vyprázdňování po nízké laparoskopické resekcii, a jak významně tyto poruchy ovlivňují kvalitu života operovaných pacientů. Jedná se o problematiku, která není v centru zájmu operujících chirurgů. Téma práce je velmi aktuální, nedostatečně prostudované, s množstvím nevyjasněných vztahů a vazeb. Maximální pozornost v oblasti chirurgie karcinomu rekta je v současnosti věnována metodice vlastních chirurgických výkonů s cílem zachovat svěrače, při dodržení onkologických zásad. Dalším prezentovaným tématem je uplatnění miniinvazivních metod u nízkých resekcí rekta. Převažují studie sledující dlouhodobé výsledky různých operačních postupů se zaměřením na období bez příznaků relapsů onemocnění a na délku přežití. Častým tématem je srovnání laparotomických a laparoskopických přístupů. Studie sledující pooperační obtíže spojené s vyprázdňováním a dále zaměřené na sexuální obtíže, poruchy močení jsou řídké, avšak velmi potřebné, aby zachování onkologické radikality bylo spojeno s vysokou kvalitou života. V tomto směru je práce velmi přínosná a potřebná.

Struktura práce a její obsah:

V úvodní kapitoly 1-5

V úvodních kapitolách je velmi podrobně popsána epidemiologie karcinomu rekta diagnostika a komplexní multimodální léčba včetně zásad histopatologické klasifikace. Velmi konkrétně deklarován význam histopatologického vyšetření na další osud pacienta včetně zhodnocení

rizik nedostatečné, eventuálně nadbyteční péče. V příloze jsou předloženy formuláře k histologické zprávě a patologický protokol FNO. Kapitoly jsou rozděleny na subkapitoly, které jsou formulovány racionálně a přehledně. Množství předložených informací je vhodně zvolené, takže orientace v textu je rychlá a umožňuje poznání, že autor je v oboru teoreticky velmi zdatný s vysokou znalostí studované tematiky. Informace jsou bohatě podpořeny citací literatury.

Kapitola 6

Kapitola šest obecně popisuje funkční poruchy po nízké resekci rekta. Obsahuje velmi podrobný popis pooperačních obtíží, které jsou předmětem studie, jejich hodnocení a možnosti klasifikace závažnosti poruch. Hodnocení není jen pasivní, ale obsahuje i vlastní názory podpořené studiem prezentované literatury. Vysoká kvalita zpracování této kapitoly opět vypovídá o orientaci autora v dané problematice, což je nebytným základem pro vlastní klinický výzkum.

Kapitola 7

V kapitole sedm jsou formulovány cíle práce. Cíle práce jsou jasně stanoveny a jsou rozděleny do tří oblastí. Hlavní cíle jsou doplněny o osm hypotéz, aby cíle mohly být odpovědně splněny. Cíle výzkumu jsou racionální, realistické a smysluplné s předpokladem dosažení nových informací o pooperačních funkčních obtížích po operaci rekta pro karcinom rekta. Cíle zahrnují maximum možných pozorování, sledování a objektivizaci obtíží, což kompenzuje určitým limit studie, který je daný množstvím probandů.

Kapitola 8

Kapitola 8 velmi podrobně popisuje metodiku výzkumu. Počet probandů je omezený a je daný počtem provedených laparoskopických výkonů provedených na klinice fakultní nemocnice v Ostravě. Omezení souboru je také způsobeno vyřazením skupiny části pacientů, kteří nesplnili kritéria studie a byli vyřazeni. Důvody vyřazení jsou detailně uvedeny. Autor studie si je vědom omezení a počet kompenzuje množstvím sledovaných paramaterů pooperačního stavu a srovnání před výkonem. Rozsahem sledovaných parametrů je nadprůměrný. Metodika vlastního sledování a hodnocení je velmi podrobně popsána, což umožňuje sledování postupu výzkumu a výsledků. Metodika splňuje parametry vědeckého výzkumu.

Kapitola 9

Výsledky studie jsou obsaženy v kapitole devět. Jsou velmi detailně zpracovány a statistiky zhodnoceny. Množství prezentovaných dat svědčí a pečlivosti výzkumné práce a velmi odpovědně a náročně sestavenému protokolu studie.

Kapitola 10

Velmi cenná je kapitola deset, která se věnuje diskuzi. Zde jsou výsledky vlastní práce zařazeny do rámce dosud literárně prezentovaných informací zabývajících se hodnocením funkčních obtíží po operacích rekta pro karcinom. V této části vynikají neobyčejné znalosti

autora o oblast výzkumu a nadprůměrná orientace v dosud prezentovaných studiích. Srovnání vlastních výsledků s literárními údaji je realistické a přínosné do dalšího výzkumu, pro který se zde otevírá prostor.

Hodnocení výzkumu a práce:

Téma výzkumu bylo velmi dobře vybráno, protože se jedná o oblast, která není dostatečně prozkoumána a obsahuje množství nejasností. Výzkum je vysoce aktuální, neboť se zvyšuje počet laparoskopických operací pro karcinom rekta. Zpracování tématu je na vysoké úrovni a navazuje na dosud publikované obecné a vlastní výsledky. Výrazně rozšiřuje dosavadní publikované znalosti o pooperačních obtížích. Metodika výzkumu umožňuje komplexní hodnocení pooperačních funkčních obtíží. Závěry jsou kvalitní, realistické a zahrnují podrobné statistické zhodnocení. Diskuze objektivně hodnotí výsledky v kontextu s výsledky současné vědy a poukazuje na dílčí limity studie.

Závěr:

Práce významně rozšiřuje současné znalosti o funkčních obtížích po laparoskopických operacích rekta, které jsou v současnosti v klinické praxi velmi rozšířené, a jejich počet se stále zvyšuje. Výsledky potvrzují, že pooperačním obtížím se nelze zcela vyhnout a mohou významně ovlivnit kvalitu života operovaných pacientů. Jen podrobným studiem příčin obtíží je možné jejich počet snížit a to je největším přínosem současné práce do klinické praxe.

Doporučuji práci přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit titul docent pro obor chirurgie.

Otázka pro autora:

Jaká jsou na chirurgické klinice Fakultní nemocnice Ostrava kritéria při rozhodování, zda bude proveden výkon laparotomicky nebo laparoskopicky?

Ve Zlíně, 18. 4. 2017

Doc. MUDr. Jiří Gatěk Ph.D

Chirurgické oddělení nemocnice Atlas ve Zlíně
76001 Zlín, Tomáše Bati č. 5135
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Humanitní fakulta
Ústav zdravotnických věd
760 01 Zlín, Mostní 5139
gatekj@nemocniceatlas.cz

